

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД СКОПЈЕ

Образложение за работењето за период
јануари – јуни 2024 година

Содржина

Обраќање од Главниот извршен директор.....	3
Клучни аспекти на резултатите од работењето	3
Анализа на работењето по сегменти	4
Мобилни услуги	4
Фиксни услуги.....	5
Системска интеграција и ИТ.....	6
Трошоци	6
Оперативни трошоци	6
Капитални трошоци	6
Исплатени дивиденди и показатели на капитал	7
План и очекувања за претстојниот период.....	7
Конфликтот во Украина и економската криза врз бизнисот и врз финансиските извештаи	8
Истрага за одредени договори за консултантски услуги.....	8

Обраќање од Главниот извршен директор

„Продолжуваме со трендот на силен раст и на крајот на првото полугодие на годината. Нашата стратегија за постојан развој на мрежата и новите технологии и посветеноста на супериорно корисничко искуство доведоа до силни финансиски резултати и раст на корисници во сите сегменти.

Со новите инвестиции во инфраструктурата го зајакнуваме статусот – најдобрата мрежа, со најголема покриеност со оптика и најраспространета 5G мрежа. И покрај сите предизвици кои денес глобално влијаат на бизнисите, инвестираме во најновите технологии и го водиме патот кон дигитална трансформација на општеството.

Одличните резултати се уште поголем мотив да продолжиме посветено да работиме да останеме број еден во индустријата и да го задржиме статусот – број еден за нашите корисници.“ – истакна Никола Љушев, Главен извршен директор на Македонски Телеком.

Клучни аспекти на резултатите од работењето

Македонски Телеком и во првата половина од 2024 година продолжи со позитивните резултати. Ова е резултат на успешното работење, фокусот на модернизација и ширење на мрежната инфраструктура и пионерство во имплементација на новите технологии со цел најдобро корисничко искуство.

Раст на приходите од продажба за 2,5%. Приходите од продажба на крајот од првите шест месеци од 2024 година бележат зголемување од 2,5% во споредба со истиот период од претходната година и изнесуваат 5.965 милиони денари.

Во рамки на приходите од основниот бизнис се бележи раст од 4,2% кај мобилните услуги, додека во фиксниот сегмент има благо опаѓање од 0,1% споредено со истиот период од претходната година.

Благо намалување на EBITDA за 0,4%. Оперативната добивка пред камати, оданочување и амортизација (EBITDA) во првите шест месеци од 2024 година изнесува 2.521 милиони денари. Истата е намалена за 0,4% во споредба со истиот период од претходната година главно заради поголемите трошоци за вработени.

EBITDA маргината во првите шест месеци од 2024 година е благо намалена и изнесува 42% во споредба со 42,9% на крајот од истиот период од претходната година.

Раст на нето добивката за 7,4%. Како резултат на движењата на страната на приходите и трошоците како и финансиските приходи и расходи, нето добивката за првите шест месеци од 2024 година е зголемена за 7,4% во споредба со истиот период од претходната година и изнесува 1.082 милиони денари. Зголемувањето на нето добивката се должи на зголемените финансиски приходи заради зголемената објективна вредност на финансиските средства (акции во други македонски компании) искажани преку добивката.

Во милиони денари	2023 јан - јун	2024 јан - јун	Промена 2024 спрема 2023
(1) Оперативни приходи	5.901	6.006	1,8%
(2) Приходи од продажба	5.818	5.965	2,5%
(3) Оперативни расходи	4.751	4.884	2,8%
(4) Трошоци за електрична енергија	272	165	-39,4%
(5) Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	1.380	1.399	1,3%
(6) = (3) - (5) Оперативни расходи без амортизација	3.371	3.485	3,4%
(7) = (1) - (6) Оперативна добивка пред камати, оданочување и амортизација (EBITDA)	2.530	2.521	-0,4%
(7a) = (7) / (1) EBITDA маргина во %	42,9%	42,0%	-2,1%
(8) = (1) - (3) Оперативна добивка пред камати и оданочување (EBIT)	1.150	1.122	-2,5%
(9) Финансиски приходи	24	148	517,9%
(10) Финансиски расходи	32	40	23,6%
(11) Данок од добивка	134	148	10,4%
(12) = (8) - (9) - (10) - (11) Нето добивка	1.007	1.082	7,4%

Анализа на работењето по сегменти

Целокупната анализа се однесува на неревидираните финансиски извештаи на Македонски Телеком (МКТ) за периодот 01.01.2024 - 30.06.2024, подготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ).

Мобилни услуги

Мобилни говорни и неговорни услуги

На пазарот на мобилната телефонија МКТ има **удел на пазарот од 47,9%** (интерна проценка, споредено со 48,4% на крајот од истиот период од претходната година). Базата на претплатници на крајот од првите шест месеци од 2024 година изнесува 1.272 илјади претплатници и е благо зголемена за 0,2% во однос на истиот период од претходната година.

Приходите од говорни услуги (малопродажба) и неговорни мобилни услуги на крајот од првите шест месеци од 2024 година бележат зголемување од 3,2% во споредба со истиот период од претходната година.

Зголемувањето главно произлегува од поголемиот број на пост - пејд претплатници и зголемувањето на приходите од роаминг, а од друга страна пак има намалување на приходите од при-пејд главно заради миграција на претплатниците од при-пејд во пост-пејд како и помал обем на користење на говорни услуги во при-пејд сегментот. Зголемени се и приходите од неговорни услуги, главно како резултат на зголемени приходи од мобилен интернет заради зголемено користење на пакетни тарифни модели со вклучени неговорни услуги како и зголемен GPRS сообраќај од роаминг.

Големопродажни говорни услуги

Приходите од големопродажни говорни услуги на крајот од првите шест месеци од 2024 година се стабилни во споредба со истиот период од претходната година. Од една страна има зголемувањето кое се должи на зголемениот обем на сообраќај од M2M поддржано од ефектот на приходите заради регулативата за западен Балкан, компензирано со намалување на дојдовниот меѓународен сообраќај.

Продажба на опрема

Приходите од продажба на опрема на крајот од првите шест месеци од 2024 година се зголемија за 10,1% во споредба со истиот период од претходната година како резултат на зголемувањето на приходите од продажба на мобилни апарати на рати заради поголемата просечна продажна цена по апарат.

Комбиниран ARPU (просечен приход по корисник)

Комбинираниот ARPU од говорни и неговорни услуги бележи зголемување од 2,6% во споредба со истиот период од претходната година, достигнувајќи 389 денари.

Фиксни услуги

Фиксни говорни и неговорни услуги

МКТ успеа да ја одржи **водечката позиција на пазарот на фиксни говорни услуги со 62,1%** (интерна проценка, споредено со 61,5% на крајот од истиот период од претходната година), односно 230 илјади корисници на крајот од првите шест месеци од 2024 година.

Приходите од малопродажни говорни услуги во првите шест месеци од 2024 година во фиксниот сегмент бележат благо намалување од 1% во споредба со истиот период од претходната година. На крајот од првите шест месеци од 2024 година бројот на корисници на фиксна телефонија (вклучувајќи ги и корисниците на конвергентни услуги) бележи зголемување за 1,7% споредено со истиот период од претходната година.

Вкупниот број на пристапи на широкопојасен интернет (вклучувајќи ги и корисниците на конвергентни услуги) на крајот од првите шест месеци од 2024 година е зголемен за 3,3% и изнесува 237,2 илјади во споредба со 229,6 илјади на крајот од истиот период од претходната година. **Бројот на претплатници на широкопојасен интернет (без големопродажба)** на крајот од првите шест месеци од 2024 година е зголемен за 3,3% и изнесува 213 илјади во споредба со 206,2 илјади на крајот од истиот период од претходната година. **Уделот на пазарот на широкопојасен интернет** на крајот од првите шест месеци од 2024 година изнесува **49,4%** (интерна проценка, споредено со 49 % на крајот од истиот период од претходната година). Инвестициите во оптичката мрежа резултираат во континуиран раст на бројот на оптички пристапи во земјата. На крајот од првите шест месеци од 2024 година Македонски Телеком овозможи повеќе од 330 илјади пристапи до оптика што е за 13,9% повеќе споредено со истиот период од претходната година.

Во однос на **ТВ пазарот, МКТ има лидерска позиција со 35% удел** од вкупниот ТВ пазар (интерна проценка, споредено со 33.6% на крајот од истиот период од претходната година). IPTV услугата (дигитална телевизија преку Интернет протокол), поради високиот квалитет, интерактивноста и уникатното ТВ искуство, е одлично прифатена на пазарот и МКТ на крајот од првите шест месеци од 2024 година оствари зголемување на бројот на корисници на IPTV (вклучувајќи Magenta 1, 3 Play и други TV услуги) за 3% во споредба со истиот период од претходната година што резултираше со база од 153,2 илјади корисници на крајот од првите шест месеци од 2024 година.

Приходите од малопродажен Интернет на крајот од првите шест месеци од 2024 година се зголемени за 7% во споредба со истиот период од претходната година.

Приходите од ТВ (дигитална телевизија преку Интернет протокол „IPTV“) на крајот од првите шест месеци од 2024 година се намалени за 5,8% во споредба со истиот период од претходната година заради намалување на **ARPU (просечниот приход по корисник)** од ТВ услуги.

Големопродажни услуги

Приходите од големопродажба на крајот од првите шест месеци од 2024 година се намалени за 6,8% во споредба со истиот период од претходната година, главно заради намалувањето на приходите од меѓународниот транзит кон другите фиксни телеком оператори.

Системска интеграција и ИТ

Приходите од системска интеграција и ИТ услуги на крајот од првите шест месеци од 2024 година се намалени за 16,5% во споредба со истиот период од претходната година главно како резултат на динамиката на реализација на ИКТ проектите.

Трошоци

Оперативни трошоци

На страната на трошоците, на крајот од првите шест месеци од 2024 година оперативните расходи бележат зголемување од 2,8% во споредба со истиот период од претходната година, што во најголем дел се должи на зголемувањето на трошоците за набавна вредност на продадени трговски стоки и трошоците за вработени.

Во милиони денари	2023 јан - јун	2024 јан - јун	Промена 2024 спрема 2023
Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	1.380,4	1.399,0	1,3%
Набавна вредност на трговски стоки	1.030,8	1.098,2	6,5%
Услуги со карактер на материјални трошоци	1.077,0	993,1	-7,8%
Трошоци за вработените	495,0	608,6	23,0%
Останати трошоци од работењето	377,1	382,1	1,3%
Трошоци за сировини и други материјали	293,7	203,1	-30,9%
Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековни средства	87,6	114,6	30,7%
Резервирања за трошоци и ризици	8,9	73,2	723,4%
Останати расходи од работењето	0,4	12,3	2652,2%
Вкупни оперативни расходи	4.751	4.884	2,8%

Трошоците за амортизација се зголемени за 1,3% на крајот од првите шест месеци од 2024 година во споредба со истиот период од претходната година.

Трошоците за набавна вредност на трговски стоки се зголемени за 6,5% во линија на зголемените приходи, додека **трошоците за сировини и други материјали** каде се вклучени и трошоците за електрична енергија, се намалени за 30,9% на крајот од првите шест месеци од 2024 година во споредба со истиот период од претходната година, доминантно поради намалувањето на цената на електричната енергија како резултат на глобалните движења на цената на електричната енергија.

Расходите за услуги со карактер на материјални трошоци се намалени за 7,8% на крајот од првите шест месеци од 2024 година во споредба со истиот период од претходната година главно заради намалувањето на трошоците за одржување на телекомуникациската опрема.

Трошоците за вработени на крајот од првите шест месеци од 2024 година се зголемени за 23% заради поголемиот број на вработени, главно како резултат на преземањето на вработените кои ги извршуваат активностите со одржување на телекомуникациската мрежа, а кои во периодот од јуни 2016 до 2023 година беа во надлежност на надворешен партнер. Дополнително, Компанијата има поголеми трошоци за отпремнини во споредба со истиот период од претходната година.

Капитални трошоци

Вкупните капитални инвестиции (CAPEX), на крајот од првите шест месеци од 2024 година изнесуваат 721 милион денари наспроти 929 милиони денари на крајот од истиот период од минатата година.

Исплатени дивиденди и показатели на капитал

Собранието на акционери на МКТ на состанокот одржан на 29 мај 2024 година ја усвои Одлуката за исплата на дивиденда за 2023 година и утврдување на дивиденден календар. Во согласност со оваа Одлука дивидендата за 2023 година е во вкупен бруто износ од 2.212.067 илјади денари.

Бруто износот на дивиденда по акција за 2023 година е МКД 25,65 што претставува зголемување од 33% во споредба со исплатената дивиденда по акција за 2022 година (МКД 19,34). Дивидендата ќе биде исплатена до законски утврдениот рок, 30 септември 2024 година.

Воедно, дивидендниот принос од акциите на Македонски Телеком е зголемен за 26% во однос на минатата година и изнесува 6,7%. Цената по акција од почетокот на 2024 година до крајот на првите шест месеци е зголемена за 6,9%. Ова е потврда дека нашата стратегија и технолошко визионерство, оди во вистинската насока и е препознаено од корисниците.

Показатели на капитал	31.12.2022	31.12.2023	01.01.2024	30.06.2024
Заработка по акција (EPS) во МКД	19,34	25,65	-	-
Раст во %	-	32,6%	-	-
Дивиденда по акција (DPS) во МКД	19,34	25,65	-	-
Раст во %	-	32,6%	-	-
Дивиденден принос (DY) во %	5,3%	6,7%	6,5%	6,1%
Раст во %	-	26,1%	23,2%	15,2%
Просечна цена по акција на ден во МКД	365,0	383,8	393,0	420,2
Раст во %	-	5,2%	2,4%	6,9%
MBI - 10 (Македонски Берзански Индекс)	5.652	6.116	6.154	7.705
	-	8,2%	0,6%	25,2%

План и очекувања за претстојниот период

Во претстојниот период се очекува тренд на раст на нето маргината како резултат на раст на приходите од основниот бизнис. Повисоката нето маргина заедно со ефектот од намалување на трошоците како резултат на комбинираниот ефект од континуирана оптимизација и зголемувањето по основ на инфлацијата, се очекува да резултира со зголемена EBITDA во однос на минатата година.

Позитивниот тренд на приходите се очекува да биде обезбеден преку:

- Раст на пазарот и задржување на лидерската позиција во однос на перцепцијата за брендот и продажната мрежа;
- Имплементација на нова ТВ платформа со напредни карактеристики како фактор за диференцијација од останатите на пазарот;
- Супериорно дигитално корисничко искуство поддржано со комуникација со корисниците (Magenta Moments) и понатамошно подобрување како на процесите, така и на алатките/апликациите;
- Одржување на лидерската позиција во FMC и обезбедување на генерирање на позитивна вредност од конвергирани домаќинства
- Обезбедување на лидерство во однос на иновациите во мобилната мрежа со користење и монетизирање на 5G и осигурување на подготвеноста на 5G околината;
- Зголемување на приходите од услугите и на нето маргината, искористување на можностите на ИКТ за дополнително зголемување на вредноста.

Конфликтот во Украина и економската криза врз бизнисот и врз финансиските извештаи

Годишната стапка на инфлација се забавува пред сè во делот на прехранбената и базичната компонента и на крајот од јуни 2024 година се сведе на 3,2%, но и натаму е над историскиот просек, додека распонот на инфлацијата во однос на еврозоната бечежи значително намалување. Според најновите извештаи на ММФ за земјата просечната стапка на инфлација за 2024 година е предвидена на околу 4%. Инфлациските очекувања и натаму се поволни, гледано преку резултатите од јунските анкети на Европската комисија, во кои преовладуваат очекувања за намалување на цените во следниот период. Во однос на цените на примарните производи на берзите, тие и натаму се доста променливи, како и прогнозите за нивното движење во следниот период, а нестабилниот геополитички контекст и натаму создава неизвесност и ризици.¹

Тековниот воен конфликт во Украина и поврзаните санкции насочени против Руската Федерација како и другите тековни воени конфликти може да извршат дополнително влијание врз европската и глобалната економија, покрај влијанието што веќе го изврши врз цените на енергијата, како што беше дискутирано погоре. Компанијата нема значајна директна изложеност на Украина, Русија или Белорусија. Сепак, влијанието врз општата економска ситуација може да резултира со потреба од ревидирање на одредени претпоставки и проценки во иднина. Компанијата го почувствува влијанието на кризата преку зголемените цени на енергијата. Идно долгорочно влијание може да се изврши на обемот на тргување, паричните текови и профитабилноста. Сепак, освен зголемените трошоци за енергија, Друштвото не почувствува други влијанија од конфликтот во Украина и другите тековни воени конфликти до датумот на овие финансиски извештаи.

Никола Љушев
Главен извршен директор

Славко Пројкоски
Главен директор за финансии

Истрага за одредени договори за консултантски услуги

На 13 февруари 2006 година, Маѓар Телеком АД, доминантниот сопственик на Друштвото, (преку Каменимост Комуникации АД – Скопје, мнозински акционер на Друштвото), објави дека е вршена истрага на одредени договори склучени од друга подружница на Маѓар Телеком АД, со цел да се утврди дали договорите биле склучени во спротивност на политиките на Маѓар Телеком АД или важечките закони или регулативи. Одборот за ревизија на Маѓар Телеком го ангажирал White & Case како свој независен правен советник за целите на спроведувањето на интерната истрага. Последователно на ова, на 19 февруари 2007 година, Одборот на директори на Друштвото, врз основа на препораката на Одборот за ревизија на Друштвото и на Одборот за ревизија на Маѓар Телеком АД, донесе одлука за спроведување на независна интерна истрага во однос на одредени договори во Република Северна Македонија.

Врз основа на јавно достапните информации, како и информациите добиени од Маѓар Телеком, а коишто беа претходно обелоденети, Одборот за ревизија на Маѓар Телеком спроведе интерна истрага во однос на одредени договори поврзани со активностите на Маѓар Телеком и/или нејзините подружници во Црна Гора и во Република Северна Македонија кои вкупно изнесуваа повеќе од 31 милион евра. Поконкретно, интерната истрага испитуваше дали Маѓар Телеком и/или нејзините подружници во Црна Гора и во Република Северна Македонија извршиле плаќања коишто се забранети со законите или прописите на САД, вклучувајќи го и американскиот Закон за спречување на корумпирано однесување во странство (ФЦПА). Друштвото претходно ги обелодени резултатите од интерната истрага.

Одборот за ревизија на Маѓар Телеком го информираше Министерството за правда на САД („МП“) и Комисијата за хартии од вредност на САД („КХВ“) за интерната истрага. МП и КХВ започнаа истрага за активностите коишто беа предмет на интерната истрага. На 29 декември 2011 година, Маѓар Телеком објави дека склучи конечни спогодби со МП и КХВ за решавање на истрагите на МП и КХВ поврзани со Маѓар

¹ НБРСМ - Најнови макроекономски показатели Преглед на тековната состојба – јули 2024

Телеком. Со спогодбите завршија истрагите на МП и КХВ. Маѓар Телеком ги објави клучните услови од спогодбата со МП и КХВ на 29 декември 2011 година. Поконкретно, Маѓар Телеком објави дека склучил договор за одложено гонење за период од две години („ДОГ“) со МП. ДОГ истече на 5 јануари 2014 година, а врз основа на барањето на МП доставено во согласност со ДОГ, Окружниот суд на САД за Источната област на Вирџинија, на 5 февруари 2014 година, ги отфрли обвиненијата против Маѓар Телеком.

Во врска со локалната истрага од страна на државните органи во Република Северна Македонија и претходно обелоденетата информација во Финансиските извештаи на Друштвото за претходните години, во првото шестмесечје од 2023 година првостепениот кривичен суд донесе неправосилна пресуда со која ги огласи за виновни тројцата обвинети поранешни менаџери на друштвото и ги задолжи солидарно да ја надоместат штетата. Но, по предлог на Вишото јавно обвинителство, со пресудата од четвртото шестмесечје од 2023 година на Апелациониот суд – Скопје, сите обвиненија против обвинетите се отфрлени поради застареност на делото, согласно со последните измени во Кривичниот законик. Со оваа пресуда кривичната постапка против обвинетите е затворена и сега државата може да ги тужи обвинетите само за надомест на штета во граѓанска судска постапка.

Немаме сознанија за било какви информации како резултат на барања од кое било регулаторно тело или други надворешни страни, освен како што е опишано погоре, од кои би можеле да заклучиме дека финансиските извештаи можат да бидат неточни, вклучувајќи ги и ефектите од можни незаконски дејства.